

et vist Trin i Ritualet, som de eller deres Trodsamfund selv kunne bestemme, skal udtale: Jeg erklærer højtideligt, at jeg ikke ved af nogen lovlig Hindring, hvorfor jeg, den og den, ikke kan blive forenet i Ægtefælskab med den og den, og sluttelig skulle Parterne sige til hinanden, Manden: „Jeg talder disse Personer, som her ere til Stede, til Vidne paa, at jeg, den og den, tager dig, den og den, til at være min Ægtehustru“, og omvendt hun til ham, at han skal være hendes Ægtehusbond. Det er ret karakteristisk, det er altsaa Parterne selv, som klart stifte deres eget Ægtefælskab ved deres gensidige Overenskomst, det er Kernen i Sagen, det er det rette Synspunkt. Dette skal altsaa foregaa, det skulle de borgerlige Embedsmænd være Vidner til; men det sker i Kirken og i øvrigt med Benyttelse af hvilken som helst Fremgangsmaade, Parterne have Øyst til. Saaledes er altsaa Forholdet i det britiske Rige.

Naar man med dette for Øje, dels Sagens Forhistorie her i Landet, dels Spørgsmaalets Løsning i Udlandet, ser paa vort lille Forslag, vil man forhaabentlig erkende, at det er et maadeholdent Forslag, som vi tør gøre os Haab om vil blive vel modtaget ogsaa af den høje Regering og saa en let Gang gennem Tingene. Det er ganske vist ikke saa rent i Princippet, som den tvungne borgerlige Vielse — det erkende Forslagsstillerne, og vi have jo heller ikke lagt Skul paa, at vi i og for sig helst vilde være gaaede til denne Straks, altsaa det, som Kirkekommissionens otte Medlemmer foreslog, og som det ærede Medlem for Ddenje Amts 8de Valgkreds tog op her i 1881. Naar vi ikke have gjort det, har jeg jo ved Sagens Indbringelse sagt hvorfor. Altsaa, vort Forslag er ganske vist ikke saa rent i Princippet, men det afhjælper dog de Øyst, som det væsentligt gælder om at saa afhjælpet, idet det afstaffer den Tvang, der nu er til kirkelig Vielse, denne Tvang, som kan volde og volder saa megen Forargelse baade for Menighedens Medlemmer og Præsterne Grundene til, at selv Medlemmer af Folketirken ikke ønske kirkelig Vielse, og altsaa føle ikke som en Forargelse, naar de skulle tvinges til at modtage den, kunne være forfællige, ligge mere eller mindre dybt. S. A. Hansen f. Æts., der dog kun vilde have det borgerlige Ægtefælskab indført som fakultativt, fremhævede i Kirkekommissionen det store Belpær, der navnlig her i Kjøbenhavn var ved den borgerlige Vielse, de store Omkostninger, der være forbundne dermed; naar man kom op paa et Klokkertontor og forlangte Vielse. — sagde han — skulde man

først affinde sig med Klokker og Graver, ja, og med Præsten naturligvis ogsaa, og naar det var gjort, blev der spurgt, om man vilde have Orgelstil, Belysning, Brudetæppe osv. osv., det var til at fortvivle over, hævdede S. A. Hansen, alle de materielle Omstændigheder, der være for dem, der vilde kirkeligt vies, og jeg skal tilføje, at disse Grunde, som S. A. Hansen den Gang havde, passe, saa vidt jeg ved, den Dag i Dag. Det er vist ikke blevet mindre omstændeligt, at saa en kirkelig Vielse her i Hovedstaden, end det var den Gang. Jeg ved i alt Fald fra Retshjælpen for ubemidlede, at en Grund for saare mange til at saa borgerlig Vielse er den Forargelse, de føle over alle de Spørgsmaal om Betaling, som rettes til dem, naar de henvende sig for at saa kirkelig Vielse. Men der er jo ogsaa andre Grunde, som kunne lade Folt, der høre til Foltetirken, til ikke at ønske kirkelig Vielse. Det kan f. Æts. være det store Apparat, som er forbundet med den kirkelige Vielse, den store nysgerrige Tilskuerstare, som ofte er til Stede, der generer dem, støder dem — det er ogsaa et Hensyn. Det kan endelig være, hvad der er en dybere Grund, at Ritualet eller Dele deraf er dem imod. Det behøver ikke i og for sig at være, fordi de savne kirkelig Interesse, men naturligvis har man ogsaa i Foltetirken saadanne Folt, som savne kirkelig Interesse, og som dog ikke have Øyst til at træde ud af den. Dgsaa for dem virker det altsaa ikke blot som en Tvang, men jeg tør sige som en Forargelse, naar de skulle tvinges til at tage netop den Form for Ægtefælskabs Indgaaelse. Man kan jo let nok sige: Saa kunne disse Folt melde sig ud, men det er ikke alle, for hvem det er en saa ganske let Sag, at melde sig ud af Foltetirken. Der staar ganske vist ikke noget Sted i vor Lovgivning, at man skal høre til Foltetirken, ja, end ikke om Hans Maj. Kongen staar der jo strengt taget, at det skal være Foltetirken, han hører til, kun den evangelisk-lutheriske Kirke. For andre Mennesker staar der i alt Fald ikke, at de skulle høre til Foltetirken, men jeg er vis paa, at mangfoldige Embedsmænd og Bestillingsmænd, f. Æts. Officerer, Lærere, Lærereinde føle sig — og vel ogsaa med Grund — bundne til at være og blive i Foltetirken. Jeg mindes i alt Fald, at der for nogle Aar siden blev gjort stort Postyr i Bladene her i Byen over, at en Kommune-lærerinde havde ladet sig borgerlig vies, og det endda uden at hun, saa vidt jeg ved, havde udmeldt sig af Foltetirken, kun fordi hendes Mand ikke hørte til den, og de af den Grund altsaa benyttede deres Ret til at tage borgerlig Vielse. Og naar man ikke en Gang kan tillade, at Folt, der i isølge deres